

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΗΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΝ ΤΩ ΠΑΡΟΝΤΙ ΤΟΜΩ.

ΚΩΧ

Εἰς τὸν παρόντα τόμον δημοσιεύομεν πιστοτάτην *Εἰκόνα* τοῦ διαφοστεροῦς ἐκπορθητοῦ τοῦ ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ ὄργανισμῷ κατασκευοῦντος μικροκόσμου, σωτήρος δὲ τόσων μαραινομένων ἀνθρώπων ὑπάρξεων. Τὰ τελευταῖα πειράματα τοῦ περικλεοῦς Βερολινιαίου Καθηγητοῦ πρὸς θεραπείαν τῆς φθίσεως, τὰ ὅποια μετὰ θαυμασμοῦ παρακολουθεῖ σύμπας ὁ πεπολιτισμένος κόσμος ἀμφοτέρων τῶν ἡμισφαιρίων, κατέστησαν αὐτὸν ἓνα τῶν μεγαλειτέρων εὐεργετῶν τῆς ἀνθρωπότητος. "Αν οἱ Γάλλοι σεμνώνονται διὰ τὸν Παστερ, οἱ ἀντίπαλοί των Γερμανοί, εἰς οὐδὲν ὑστεροῦντες, ἐπιδεικνύουσι μετ' ἔθνικῆς ὑπερηφανείας σήμερον τὸν Κώχ, εἰ καὶ ἀμφοτέροι, καὶ Κώχ καὶ Παστέρ, ἀποτελοῦσι μέρος τῆς χορείας τῶν μεγάλων ἐκείνων ἀνδρῶν τῶν ἀνηκόντων εἰς ὅλα τὰ Ἔθνη καὶ ὅλους τοὺς αἰῶνας! Ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν μεγίστων ἀνακαλύψεων οἱ δύο οὗτοι ἄνδρες τὴν αὐτὴν θὰ καθέξωσι θέσιν καὶ διὰ τῆς αὐτῆς ἐνδόξου θὰ περιβληθῶσιν αἴγλης.

Ὅποσον εὐτυχῆς καὶ ἐπιφθονος ἀπὸ μιᾶς εἰκοσαετίας ἡ Πρωσία, τὸ Βερολῖνον ἐν τε πολέμῳ καὶ ἐν εἰρήνῃ! Ἐν πολέμῳ ἓνα *Μόλτκε* καὶ ἓνα *Βίσμαρκ*, ἐν εἰρήνῃ ἓνα *Κώχ*· τοῦτον πολὺ μεγαλιέτερον βεβαιῶς φίλον τῆς ἀνθρωπότητος ἢ οἱ δύο πρῶτοι. Ὡς ἐπαγγελία ἐξ ἄλλου κόσμου, ὡς σωτηρία πάθους ὅλων τῶν χωρῶν καὶ λαῶν, οὕτω ἤχοι τὸ χαρμόσυνον ἐκ Βερολίνου ἄγγελμα, περὶ τῆς ἐποχῆν ποιούσης θεραπείας τῆς φυματιώσεως. Ἀδύνατον εἶναι νὰ καταμετρήσῃ τις τὴν μεταβολήν, τὴν ἐπανάστασιν, ἣν ἡ πρωτοφανῆς αὕτη ἐπιτυχία θέλει φέρει, καὶ ἂν μὴ ἔτι ἐκπληρωθῶσιν ὅλαι αἱ ἐλπίδες τῆς ἐπιτυχίας. "Αν σήμερον ἐξευρέθη τὸ φάρμακον τῆς φθίσεως, διατί νὰ μὴ προσδοκῶμεν αὖριον τὸ τῆς διφθερίτιδος καὶ μεθύριον τὰ τῶν ἄλλων νεοπλασμάτων; "Αν δ' ἀπαξ φθάσωμεν εἰς τὸ ἰδεῶδες ὕψος, ὥστε πᾶσα νόσος νὰ ἔχῃ καὶ τὸ ἰατρικόν της, τότε πλέον ἐφθάσαμεν εἰς τὸν χρυσοῦν αἰῶνα, καθ' ὃν οἱ ἀνθρώποι γίνονται ἀθάνατοι, ὃ δὲ φίλος "Αδης δύναται νὰ πωλήσῃ τὸ ἀπαίσιον δρέπανόν του εἰς κανένα παλαιοπώλην. Τὸ μαχικόν φάρμακον τοῦ *Κώχ* θὰ ἐπιδράσῃ ὄχι μόνον ὑπὸ θεραπευτικὴν ἐποψιν, ἀλλὰ καὶ κοινωνικῶς, στατιστικῶς, γεωγραφικῶς. Τὸ δυστύχημα, ἢ ὑπόνοια κατὰ πολλῶν λαμπρῶν νεανιῶν καὶ θαλερῶν νεανιδῶν μετ' ὅσον ὑπόπτου ἐρύθημα ἐπὶ τῶν παρεϊῶν ὅτι κατάγονται ἐξ οἰκογενείας στηθικῶν παύει πλέον. Κατὰ τὸν εἰκοστὸν αἰῶνα, κατὰ

τὴν προσεχῆ γενεάν δὲν θὰ γνωρίζουν πλέον τὴν φοβερὰν, τὴν ἀποτροπαίως δεκατίσασταν τὴν ἀνθρωπότητα μάλιστα, τὴν φθίσιν. Οὕτω δὲ θὰ ἐπακολουθήσῃ πλήρης ἐπανάστασις, ἐν τῇ στατιστικῇ τῆς θνησιμότητος, τῆς διαρκείας τῆς ζωῆς καὶ τῆς ζωασφαλείας.

Σήμερον κατὰ τὰς μᾶλλον ἀσφαλεστέρας εἰδήσεις τὰ κατὰ τῆς φθίσεως πειράματα τοῦ Κῶχ ὑπερέβησαν ἐν τῇ ἐπιτυχίᾳ τὰς προσδοκίας καὶ τῶν μᾶλλον ἀπαισιοδόξων. Καθ' ἅπασαν τὴν Γερμανίαν ἡ συγκίνησις καὶ ἡ προσοχὴ ὄλου τοῦ κόσμου εἶναι ἐστραμμένη εἰς τὸν ἀγῶνα, τὸν ὁποῖον κατὰ τῆς ἀπαισίας νόσου διεξάγει ὁ μέγας ἐπιστήμων. Οἱ Γερμανοὶ τὸν λατρεύουσι διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτοῦ δόξαν, ἀκριβῶς τὸν θεοποιῶσι, πρὸς τὸ ὄνομά του δ' ἐφέλκεται ἡ ἀμέριστος εὐγνωμοσύνη καὶ ὁ θαυμασμὸς ἀπάσης τῆς πασχούσης ἀνθρωπότητος.

Κ. ΚΑΡΑΠΑΝΟΣ

Καίτοι δυστυχῶς οἱ χρόνοι, οὗς διέρχεται τὸ Ἡμέτερον Ἔθνος, δὲν ἐπιτρέπουν τὴν ἐλπίδα, ὅτι μεμονωμένοι τινὲς προσωπικότητες ἀρχοῦν νὰ καταστοῦν ἡ ζύμη τῆς προόδου ἀναπλάσεως καὶ τοῦ ἐν αὐτῷ ἐν γένει ἀνακαινισμού, ἐν τούτοις ἀνεξαρτήτως οἰωνδήποτε πολιτικῶν συμπαθειῶν καὶ πεποιθήσεων, ὀφείλει νὰ ἐκτράσῃ τις ὅτι ὁ κ. Κ. Καραπάνος, νῦν ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, εἶναι ἐκ τῶν συμπαθεστέρων ἀνδρῶν ἐκείων, οἵτινες ἐπιβάλλουσι τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἐκτίμησιν.

Ἀνήκων εἰς μίαν τῶν ἐπιφανεστέρων καὶ πλουσιωτέρων οἰκογενειῶν τῆς Ἠπείρου ὁ κ. Κωνσταντῖνος Καραπάνος ἐγεννήθη ἐν Ἄρτῃ τὴν 1ην Μαρτίου τοῦ 1840. Διανύσας τὰς πρώτας ἐγκυκλίους σπουδὰς ἐν Ἰωαννίνοις καὶ Κερκύρα μετέβη εἴτα εἰς Ἀθήνας, ἔνθα μετ' ἐνδελεχεῖς μελέτας ἀνηγορεύθη μόλις εἰκοσαετῆς διδάκτωρ τῆς Νομικῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, ἀπελθὼν δ' εἰς Παρισίους, καὶ διαμείνας ἐπὶ τριετίαν συνεπλήρωσε τὴν τε ἐπιστημονικὴν καὶ ἐγκυκλοπαιδικὴν αὐτοῦ μόρφωσιν. Πεπροικισμένος ἀπὸ φύσεως δι' ἐξόχου ἐπιχειρηματικῆς καὶ τραπεζιτικῆς πνεύματος καὶ ἐνεργητικότητος ἀκαταβλήτου ἐπεδόθη εἰς τὸ τραπεζιτικὸν στάδιον, οὔτινος καὶ κατήρξατο ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸ 1864, νεώτατος ἔτι, ὡς Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς τότε ἰδρυθείσης Τραπεζῆς ὑπὸ τὸν τίτλον «Γενικὴ Ἑταιρία τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους». Εἰς τὴν θέσιν ταύτην διεκρίθη διὰ τε τὸ πρακτικὸν αὐτοῦ πνεῦμα, τὴν διοικητικὴν ἱκανότητα καὶ τὴν τραπεζιτικὴν ἰδιοφυΐαν, προσόντα ἅτινα ἐξησφάλισαν αὐτῷ ἀρίστην ὑπόληψιν παρὰ τῇ ἐκλεκτῇ αὐτόθι κοινωνίᾳ καὶ ἠνέφξαν αὐτῷ στάδιον εὐρυτέρου μέλλοντος. Τῷ 1867 συνδεθείς διὰ γάμου μεθ' ἑνὸς τῶν διασημοτέρων ἑλληνικῶν οἰκῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Χρηστάκη Ἐφένδη Ζωγράφου ἐπὶ θυγατρί, ἠῦρνε τὸν κύκλον τῶν τραπεζιτικῶν αὐτοῦ ἐργασιῶν ἐν συνεταιρισμῷ μετὰ τοῦ ζαπλοῦτου πενθεροῦ του, μεθ' οὗ συνεργάσθη μέχρι τοῦ 1874.

Μετέπειτα ἐξηκολούθησε μόνος τὰς τραπεζιτικὰς αὐτοῦ ἐπιχειρήσεις μέχρι τοῦ 1876, ὅποτε, παραιτηθεὶς τούτων, μετέβη καὶ ἀπεκατέστη εἰς Παρισίους, ποθῶν νὰ ἐπιδοθῆ καὶ εἰς ἐπιστημονικὰς ἀσχολίας καὶ κατ' ἐξοχὴν περὶ ἀρχαιολογικὰς μελέτας, καθόσον ὁ κ. Καραπάνος, ὡς γνωστὸν, ἀνεκάθεν διεφλέγετο ὑπὸ ἱεροῦ ἔρωτος καὶ ἀληθοῦς λατρείας πρὸς τὴν ἀρχαιότητα, μηδέποτε παύων τοῦ νὰ σπουδάζῃ καὶ ἐρευνᾷ τὰς καλλονὰς καὶ τὰ θέλγητρα τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ κόσμου. Τῷ 1876 ἠδυνήθη νὰ πραγματοποιήτῃ ἐν διακὰς αὐτοῦ ὄνειρον, ὅπερ διέκαιε τὰ στήθη τοῦ φιλοπάτριδος καὶ φιλαρχαίου ἀνδρός, ὅστις ἐξ ἀδιαπτώτου ἐνθουσιασμοῦ καὶ μανίας ἱερᾶς πρὸς τὰς παραδόσεις καὶ τὰ κειμήλια τῆς ἀρχαιότητος μετέβη εἰς Ἡπειρον, ὅπου ἰδίᾳ δαπάνῃ ἐνεργήσας ἀνασκαφὰς ἐπιτυχεῖς ἀνεκάλυψε τὸν ναὸν τῆς Δωδώνης ἐν τῇ εὐφώφῳ κοιλάδι τῆς Τσαρακοβίστης καὶ ἤγαγεν εἰς φῶς τὰ ἐρείπια τοῦ περιφήμου μαντείου τοῦ Διός, πλεῖστα δὲ ὅσα ἀναθήματα, ἤτοι ἀγγεῖα καὶ λυχνοστάτας ἐκ χαλκοῦ, τρίποδας καὶ στεφάνους, βραχιόνια, ὅπλα, κοσμήματα, καὶ ἐν γένει μεγίστην καὶ περιεργωτάτην συλλογὴν ἀντικειμένων ἀναγομένων περὶ τὴν διακονίαν τοῦ χρηστηρίου τοῦ Διός, ἐν οἷς ἀξία ἰδιαιτέρας προσοχῆς εἶνε σειρὰ μικρῶν μολυβδίνων πλακῶν προερχομένων ἐκ τῶν ἀρχείων τοῦ ναοῦ, καὶ ἐφ' ὧν οἱ προσερχόμενοι καὶ διαπυθανόμενοι τὸ μαντεῖον ἐχάραττον τὸ κείμενον τῶν ἐρωτήσεων, ἅς ἀπηύθυνον πρὸς τὸν Θεόν. Αἱ ἀνακαλύψεις αὗται τοῦ ναοῦ τῆς Δωδώνης, τοῦ ὁποίου καὶ αὐτῇ ἡ τοποθεσία ἠμφοισθητέτο πρότερον, πρὶν ἢ δηλ. ἐπιχειρήσει τὰς ἐρεῦνας αὐτοῦ ὁ κ. Καραπάνος, ἐξακρατηρίσθησαν ὡς σπουδαιόταται καὶ ἔθαυμάσθησαν ὑπὸ τῶν σοφῶν τῆς Εὐρώπης. Ἐφιλοπόνησε δὲ ὁ κ. Καραπάνος ἐκδοῦς εἰς τὴν Γαλλικὴν καὶ τὸ γνωστὸν περισπούδαστον αὐτοῦ σύγγραμμα περὶ Δωδώνης, παραθεῖς σὺν τῇ ἐπιστημονικῇ περιγραφῇ καὶ ἀπεικονίσματα ὄλων τῶν ἐν τῷ ναῷ ἀνακαλυφθέντων μνημείων. Τὸ σύγγραμμα τοῦτο γενόμενον δεκτὸν μετ' ἐνθουσιασμοῦ εἰς τοὺς κύκλους τῶν σοφῶν περιῆψε μεγίστην τιμὴν εἰς τὸν κ. Καραπάνον, περὶ οὗ οἱ σύγχρονοι συγγραφεῖς ποιοῦνται εὐφημοτάτην μνησίαν. Οὕτως ἐγένετο μέλος ἀντεπιστέλλον τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου καὶ πλείστων ἀρχαιολογικῶν ἐταιριῶν τῆς Γαλλίας, Γερμανίας κλπ.

Ἐν Παρισίοις διαμένων ὁ κ. Καραπάνος δὲν ἔπαυσεν ἐργαζόμενος ἰδιωτικῶς ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν ὑποθέσεων, σπουδαίας δὲ ὑπηρεσίας προσήνεγκεν, ὅλως ἀθροῦθως καὶ ὑπὸ τὸν μυχόν τῆς μετριοφροσύνης, εἰς τὴν ἀνώμαλον θέσιν τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ ἐν Βερολίῳ Συνεδρίον, ἐπωφελοῦμενος τῶν ἰδιαιτέρων προσωπικῶν σχέσεων, δι' ὧν συνεδέετο στενότατα μετὰ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Γαλλίας Βαδινγκτῶνος, εἰς οὗ ὡς γνωστὸν τὴν πρωτοβουλίαν ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδος ἐν τῷ Συνεδρίῳ, καὶ ἐκ τῆς στενῆς σχέσεως μετὰ τοῦ τῆς Αὐστρίας κόμητος Ἀνδράσση. Μετὰ τὴν ἀφομοίωσιν τῶν τῆ Ἑλλάδι ὑπὸ τοῦ Συνεδρίου ἐπιδικασθέντων μερῶν τῆς Θεσσαλίας καὶ Ἡπείρου ἐγκατέλιπε τοὺς Παρισίους καὶ ἀπεκατέστη εἰς Ἀθήνας,

ἐπιθυμῶν δὲ νὰ προσφέρῃ καὶ πρακτικωτέρας ὑπηρεσίας εἰς τὴν πατρίδα του ἀπεφάσισε νὰ ἀποδυθῇ καὶ εἰς τὴν ἐνεργὸν πολιτικὴν, οὕτω δὲ ἀπὸ τοῦ 1882 παρακάθηται ἐν τῷ Ἑλληνικῷ κοινοβουλίῳ ὡς βουλευτὴς τῆς ἰδιαιτέρας πατρίδος του Ἄρτης.

Ὁ πολιτικὸς ἢ μᾶλλον Ἑθνικὸς βίος τοῦ κ. Καραπάνου ὑπῆρξεν ἄξιος παντὸς ἐπαίνου. Καὶ ὑπὲρ τῆς Ἑκκλησίας ἐμόχθησε, καὶ ὑπὲρ τῆς ἐξαπλώσεως τῆς παιδείας ἐν Θράκῃ καὶ Μακεδονίᾳ ἠγωνίσθη καὶ ὑπὲρ τοῦ σχίσματος ἐκ πεποιθήσεως καὶ ὄξυνοίας τελειουργώτατα εἰργάσθη καὶ ὡς μέλος τοῦ Ἑθνικοῦ Συμβουλίου καὶ ὡς Πρόεδρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου διέπρεψε καὶ διαγωνίσμαθ' ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ, δι' οὗ ἐτησίως ἐβραβεύοντο τὰ κάλλιστα τῶν διδασκτικῶν βιβλίων ἱδρυσε. Διὰ τὸν κ. Καραπάνον ἡ ἀληθὴς πρόοδος κοινωφελῶν σκοπῶν, αἰσθημάτων καὶ ἰδεῶν εὐγενῶν, ὑπῆρξεν ὁ μόνος ἄξων περὶ ὃν ἐστράφη ἡ μέγρι τοῦδε χρησιμωτάτη ζωὴ του.

Ὡς πολιτευόμενος μέχρι τοῦδε διεκρίθη ἀνὴρ βέκτης, εὐφυῆς, πλήρης ζωῆς, εὐγενῆς, μὲ σπάνια χαρίσματα ψυχῆς καὶ διανοίας, πάντοτε μελετῶν καὶ διδασκόμενος, ἐν τῇ Βουλῇ, εἰς τὰς τάξεις τῆς τέως Ἀντιπολιτεύσεως, ἥτο εἶδος σηματοφόρου εἰς τὰ οικονομικά, κυρίως διακριθεὶς κατὰ τὴν τελευταῖον ἐκπεύσασαν Βουλευτικὴν περιόδον. Πεπροικισμένος διὰ χαρακτῆρος φιλελευθέρου, πρὸ παντὸς ἀνὴρ χρηστότατος καὶ νοήμων, βεβαίως διακριθήσεται καὶ ὡς Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὡς διεκρίθη ὡς οἰκονομικὸς ῥήτωρ, μὴ διαψεύδων ποσῶς τὴν περὶ αὐτοῦ ἐπικρατοῦσαν ἀγαθωτάτην φήμην.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΓΕΡΟΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

«Οὗτος θὰ καταλάβῃ ὑψηλὴν θέσιν ἐν τῇ Πολιτείᾳ», ἔλεγε ὁ ἀειμνηστος Κουμουνδούρος πρὸς φίλους του παρισταμένους ἐν τῷ Κακουργιοδικεῖῳ κατὰ τὴν ἐπὶ ἐξουρίσει διὰ τοῦ τύπου δίκην τοῦ διευθυντοῦ τῆς «Παλιγγενεσίας», εἰς ἣν παρέστη ὡς μάρτυς τῆς ὑπερασπίσεως, ὁ δὲ κ. Γεροκωστόπουλος ὡς συνήγορος. Ἡ τηλικαυτὴ ῥητορικὴ δεινότης, ἣν ὁ κ. Γεροκωστόπουλος ἐπεδείξατο ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ δικηγορικοῦ σταδίου αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐν Ἀθήναις καὶ Πάτραις Ποινικοῖς δικαστηρίοις, ἡ κινήσασα τὸν θαυμασμὸν τοῦ μεγάλου ἐκείνου πολιτικοῦ τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀποσπῶσασα ἀπὸ τῶν χειλέων αὐτοῦ τὴν περὶ τοῦ νεαροῦ ῥήτορος πρόρρησιν, δὲν ἐβράδυνε νὰ ὑποδείξῃ τὸν κ. Γεροκωστόπουλον εἰς τοὺς συμπολίτας του ὡς ἄριστον ἀντιπρόσωπον αὐτῶν ἐν τῇ Βουλῇ, ὅπου μετὰ τὴν πρώτην δι' ἑπτὰ μόνον ψφῶν ἀποτυχίαν του τῷ 1879 ἀποστέλλεται διαρκῶς ἐκλεγόμενος πανηγυρικῶς ἐν τοῖς πρώτοις καὶ ἐκ τῆς ἐπαρχίας Πατρῶν καὶ ἐκ τοῦ ὄλου νομοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος.

Ὁ κ. Γεροκωστόπουλος τὴν πολιτικὴν θέσιν του ὀφείλει εἰς ἑαυτόν,

ὄλως ξένον δ' αὐτῇ ἐτύγχανε τὸ ὄνομα ὅπερ φέρει. "Ὅτε τῷ 1852 εἶδεν ἐν Πατραις τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, οἱ γονεῖς του—καὶ εἶναι γνωστὸν ὅποια ὄνειρα πλαττούσιν οἱ γονεῖς περὶ τῶν τέκνων των—πᾶν ἄλλο ἠδύναντο νὰ φαντασθῶσιν ἢ ὅ,τι τὸ τέκνον των ἐμελλε ν' ἀνέλθῃ εἰς τὰ ὕπατα τῆς Πολιτείας ἀξιώματα. Ἄλλ' οὗτος ἐτύγχανε πεπρωτισμένος ἐκ καταγωγῆς μὲν δια τοῦ πρακτικοῦ νοῦς καὶ τῆς πρὸς πᾶν μέγα καὶ πατριωτικὸν ἔργον ἐμφύτου ῥοπῆς τοῦ Ἡπειρώτου, ἐκ γεννήσεως δὲ διὰ τῆς εὐφυΐας καὶ τῆς λεπτότητος τοῦ Πελοποννησίου, προστατευθεὶς δὲ καὶ ὑπὸ εὐπόρου θεοῦ του, διήνυσεν ἐξαιρέτους σπουδὰς καὶ μόλις εἰκοσαετῆς ἀνηγορεύθη τῷ 1872 διδάκτωρ τῆς Νομικῆς. Ὅποια ὄνειρα, ὁποῖους μαγικούς κόσμους δὲν πλάττει ὁ τίτλος τοῦ διδάκτορος εἰς ἡλικίαν 20 ἐτῶν! Ὁ περιωρισμένος ὀρίζων τῆς Ἑλλάδος ἐστενοχώρει τὸ σπινθηροβλοῦν καὶ πολυπράγμον πνεῦμα τοῦ Ἀχιλλέως Γεροκωστοπούλου. Ἐστράφη πρὸς δυσμὰς καὶ εἶδε τὴν Ἑσπερίαν, ὠκεανὸν γνώσεων, ἐν ᾧ ἠθέλησε ν' ἀντλήσῃ ὅ,τι καλὸν καὶ χρήσιμον καὶ ἐτράπη ἐκεῖσε ἐν τῇ δίψῃ τῆς φιλομαθείας του, ἐπὶ τετραετίαν δὲ διαμείνας ἐν Γαλλίᾳ καὶ Ἰταλίᾳ ἐτελειοποιήθη εἰς τὰς νομικὰς καὶ πολιτικὰς ἐπιστήμας. Ἐν Παρισίοις ἐγνωρίσθη μετὰ τοῦ Βικτωρος Οὐγκώ, ὅστις μεγάλως ἐκτιμήσας τὸν νεαρὸν Ἑλληνα ἐπιστήμονα, ἐκάλεσεν αὐτὸν πολλάκις εἰς γεύματα καὶ ἐδώρησεν αὐτῷ τὰ σπουδαιότερα τῶν συγγραμμάτων του, διετέλει δὲ μετ' αὐτοῦ καὶ εἰς τὸν μετέπειτα χρόνον ἐν ἀλληλογραφίᾳ.

Τὰ ἐπίζηλα προσόντα τοῦ κ. Ἀχιλλέως Γεροκωστοπούλου διέλαμψαν ἄμα τῇ εἰς Ἑλλάδα ἐπανόδῳ του καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ δικηγορικοῦ σταδίου, εἰς ὃ ἐπεδόθη. Οἱ πλησιάζοντες αὐτῷ ἔκτοτε διείδον ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ σπουδαῖον ἐν τῇ πολιτείᾳ παράγοντα. Ὁ μακαρίτης Λομβάρδος, ὡς Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης κατὰ τὴν εἰς τὴν ἐξουσίαν ἄνοδον τοῦ πέμπτου τότε κληθέντος κόμματος προσήνεγκε τῷ Γεροκωστοπούλῳ τὴν θέσιν Εἰσαγγελέως Πρωτοδικῶν, ἣν οὗτος ἀπεποιήθη. Εὐγλωττία ἀπεριόριστος καὶ ἄκρα προσήνεια ἤθους, λεπτότης τρόπων καὶ τῆς ἀρχαϊκῆς δημαγωγίας τὸ ἐξοχὸν χάρισμα προσέδιδον αὐτῷ ἀκαταμάχητον πολιτικὸν σθένος.

Τὸ παντοδύναμον ἄλλοτε ἐν Πάτραις κόμμα τῶν κ. Ρούφων εὐρέθη αἰφνης ἐνώπιον ἐπικινδύνου ἀντιπάλου, περὶ ὃν ἠδυνήθησαν νὰ συγκεντρωθῶσι πλὴν ἄλλων καὶ πάντες οἱ ἐκ τοῦ Ρουφικοῦ κόμματος δυσηρεστημένοι καὶ μὴ δυνάμενοι μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ν' ἀποχωρισθῶσιν αὐτοῦ ἔλλειψαι ἀντιπάλου ἐμπνέοντος πεποιθήσιν. Οὕτω ἐσχηματίσθη ὁ πρῶτος πυρὴν κόμματος, ὅπερ βαθμυδὸν προαχθὲν καὶ ἀνδρωθὲν καὶ περιλαβὸν ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ μεγίστην μερίδα τῶν ἐργατικῶν καὶ παραγωγικῶν ἰδίως ταξέων ἠδυνήθη ν' ἀντεπεξέλθῃ ἀποτελεσματικῶς κατὰ τῆς ἄλλοτε παντοδυναμίας τοῦ ἀντιπάλου κόμματος.

Ἐκτοτε διεκρήθη καὶ ὡς κοινοβουλευτικὸς ῥήτωρ καταλαβὼν ἄμα τῇ πρώτῃ ἐν τῇ Βουλῇ εἰσόδῳ του ἐπίζηλον θέσιν μεταξύ τῶν συναδέλ-

φων του. Οί λόγοι του πλήρεις έννοιῶν και καλλιπέστατοι διακρίνονται και διά τὰ άκαταμαχητα έπιχειρήματα και τήν πειστικότητα αὐτῶν. Ἡ έν τῇ Βουλῇ πολιτεία του ταχέως έπεσπάσατο τήν ιδιαιτέραν εκτίμησιν του Πρωθυπουργοῦ κ. Θ. Π. Δηλιγιάννη, ὅφ' ὃν άνέκαθεν έτάχθη.

Ἰδίως δ' έθαυμάσθη ἡ πολιτεία αὐτοῦ κατά τὸ προπαρασκευαστικόν στάδιον τῶν τελευταίων εκλογῶν. Φοβερὰ θύελλα έμφυλίου άνταγωνισμοῦ είχεν ένσκήψει εις τὸ στρατόπεδον τῆς αντιπολιτεύσεως, άπειλήσασα νά παρασύρῃ τὸ πᾶν και νά έξασφαλίσῃ τήν νίκην τοῖς αντιπάλοις, άπλητέτο δ' έκτακτον πολιτικόν σθένος, ὅπως άποσοθηθῇ ὁ κίνδυνος. Ἡ ὄξεϊα άντίληψις, ἡ πολιτικῆ διορατικότης και περινοια και ἡ μετριοπάθεια τοῦ κ. Ἀχιλλέως Γεροκωστοπούλου συντετέλεσαν τὰ μέγιστα εις τήν ἄρσιν τῶν δυσχερειῶν εκείνων και έξησφάλισαν τήν περιφανῆ νίκην τῆς 14 Ὀκτωβρίου έν τῷ νομῷ Ἀχαΐκς και Ἡλιδος.

Ὡς γέρας επί τῇ λαμπρᾷ ταύτῃ νίκηι έδόθη αὐτῷ τὸ ὑπουργικόν χαρτοφυλακιον. Καί ὄντως, είπερ τις και άλλος, έδικαιούτο οὗτος νά περιβληθῇ τὸ ὑπουργικόν αξίωμα· ἴσως δέν είναι τὸ επί τῶν Ἐκκλησιαστικῶν και τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργεῖον, ὅπερ κάλλιον ἤρμοζεν αὐτῷ, έν Πολιτεία ὅμως άρτιπαγεῖ και άσυντάκτῃ, ὅσα άτυχῶς παρίσταται έτι ἡ ἡμετέρα, παντα τὰ ὑπουργεῖα παρέχουσι στάδιον εύρῦ μεταρρυθμιστικῆς έργασίας, δι' ἧς άνήρ βέκτης και ικανός, οἷος ὁ νέος επί τῆς Παιδείας ὑπουργός, δύναται νά ευεργετήσῃ τὸν τόπον.

ΕΡΡΙΚΟΣ ΣΧΛΙΕΜΑΝΝ

Ἐν βαθυτάτῃ θλίψει ἡ «Ποικίλη Στοά» κλείει τήν έπετηρίδα αὐτῆς μετά τῆς άναγραφῆς τοῦ θανάτου τοῦ έξόχου Ἀρθρός, οὗ ἡ ζωῆ άποτελεῖ μίαν τῶν έπιφανεστέρων γυσιογρωμιῶν τοῦ αἰῶνος και τοῦ πολιτισμοῦ ἡμῶν, διανοίγονσα άληθῶς μέγα κεφάλαιον ιστορίας, μόλις δυνηθεῖσα νά κοσμήσῃ τὰς σελίδας της διά τῆς Εἰκόροσ του. Εἰς τὸν επόμενον τόμον διά μακρᾶς μελέτης άπεικονισθήσεται ὁ έπιφανῆς βίος τοῦ Ε. Σχλιεμανν, ὅστις μεθ' ὅλην τήν τευτωρικῆν καταγωγῆν του και τὸ γένος του, υπῆρξεν Ἑλληνας και τήν καρδίαν και τήν φαντασίαν και τὸν νοῦν και Ἑλληνας έποχῆς παρενδόξου, άσπίλου, άγροτάτης.

Ἡ μεγάλη μορφή τοῦ περικλειοῦς έρευνητοῦ τοῦ άρχαίου και πολυτιμου θησαυροῦ τῆς Ἱστορίας, θά παραμείνῃ φιλιτάτη παρ' ἡμῶν, φιλιτέρα και αὐτῆς τῶν μεγίστων φιλελλήνων, διότι μόνος έξ αὐτῶν ὁ Σχλιεμανν κατώρθωσε νά ενσαρκώσῃ έν έαυτῷ έποχῆν ὅλου τοῦ έθνικοῦ ἡμῶν βίου και νά τήν άναστήσῃ.